

Handläggare
Eskil Swerkersson
Telefon: 08-50814020

Till
Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsnämnd 2024-09-19

Medborgarförslag om fler offentliga toaletter

Svar på medborgarförslag

Förvaltningens förslag till beslut

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på medborgarförslaget.

Sammanfattning

Ett medborgarförslag om att anlägga fler offentliga toaletter i staden har skickats in till nämnden. Särskilt viktigt är platser som besöks av många, som kollektivtrafiksstationer och hållplatser samt vid lokala centrum. Författaren av medborgarförslaget anser att stadens befintliga offentliga toaletter är få och att den geografiska spridningen är ojämn med en oproportionerligt hög koncentration i innerstaden sett till antal invånare.

Förvaltningen håller med författaren av medborgarförslaget om att tillgång till offentliga toaletter skapar en mer tillgänglig och inkluderande stadsmiljö. Platser vid lokala centrum och vid stationer och hållplatser för kollektivtrafik ansvarar ofta trafikkontoret för och förvaltningen har därför förmedlat medborgarförslaget till dem. De ekonomiska ramar som förvaltningen behöver förhålla sig till innebär att det i nuläget inte finns utrymme att anlägga fler offentliga toaletter på parkmark i stadsdelsområdet.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på medborgarförslaget.

Bakgrund

Ett medborgarförslag om att anlägga fler offentliga toaletter i staden har skickats in till nämnden. Medborgarförslaget inkom den 27 maj 2024.

Ärendet

Författaren av medborgarförslaget anser att staden behöver anlägga fler offentliga toaletter. Särskilt viktigt är platser som besöks av många, så som kollektivtrafiksstationer och hållplatser samt vid

lokala centrum. Staden har enligt författaren ett ansvar att säkerställa en tillgänglig och inkluderande stadsmiljö, bland annat för att tillmötesgå krav från världshälsoorganisationens modell för en äldrevänlig stad.

Författaren beskriver hur offentliga toaletter behöver vara gratis och utformade så att alla, oavsett ålder, kön eller funktionsförmåga, ska kunna använda dem. Stadens befintliga offentliga toaletter är enligt författaren få till antal och många är urinoarer eller av äldre utformning, vilket begränsar tillgänglighet och vem som kan använda dem.

Den geografiska spridningen av offentliga toaletter anser författaren är ojämn, med en oproportionerligt hög koncentration i innerstaden sett till antal invånare. Författaren beskriver hur trafikkontoret har en pågående upphandling för offentliga toaletter där de ämnar ta över drift- och underhållsansvar för stadens offentliga toaletter. Kostnaden för offentliga toaletter bedömer författaren kommer leda till att inga nya kommer att byggas av trafikkontoret.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelning HR och utveckling. Medborgarförslaget har skickats till nämndens pensionärsråd och funktionshinderråd och de har skickat in synpunkter som beaktas i detta svar.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen håller med författaren av medborgarförslaget om att tillgång till offentliga toaletter skapar en mer tillgänglig och inkluderande stadsmiljö. Platser vid lokala centrum och vid stationer och hållplatser för kollektivtrafik ansvarar däremot ofta trafikkontoret för, och förvaltningen har därför förmedlat förslaget till dem.

På parkmark har förvaltningen idag offentliga toaletter i anslutning till plaskdammar. Utöver det placerar förvaltningen vid behov ut portabla toaletter i parker med högt besöksstryck. Förvaltningen får relativt ofta önskemål om fler offentliga toaletter, men eftersom det är dyrt att anlägga och underhålla permanenta toaletter så har det inte varit möjligt att tillmötesgå dem.

De ekonomiska ramar som förvaltningen har att förhålla sig till innebär att det i nuläget inte finns utrymme att anlägga fler offentliga toaletter på parkmark i stadsdelsområdet. Förvaltningen ser att det finns ett behov av offentliga toaletter och kommer därför fortsätta bevaka den och verka för att medel tillsätts inom staden för att förbättra tillgången till offentliga toaletter.

Förvaltningen välkomnar trafikkontorets upphandling för offentliga toaletter och hoppas att det ska leda till en bättre tillgång och jämnare geografisk spridning inom staden.

Jämställdhetsperspektiv

Både tillgång till och utformning av offentliga toaletter är aspekter som behöver beaktas för att främja en jämställd stad. Som författaren av medborgarförslaget skriver finns det idag offentliga toaletter i staden som bara kan användas av män, och detta är något som förvaltningen anser är viktigt att förändra över tid.

Barnrättsperspektiv

Medborgarförslagets primära målgrupp är äldre och funktionshindrade, men förvaltningen anser att offentliga toaletter bidrar till en bättre stadsmiljö även för barn och unga. Förvaltningen har tidigare fått önskemål om offentliga toaletter kopplat till målgruppen barn, bland annat i anslutning till större lekparker.

Förvaltningen bedömer att tillgång till offentliga toaletter i anslutning till platser där barn vistas ryms inom artikel 31 från barnkonventionen om att barn har rätt till lek, vila och fritid. Framförallt på grund av att föräldrar då inte behöver gå hem med barn från lekparker eller liknande när behov att gå på toalett uppstår.

Tillgänglighet

Nämndens funktionshinderråd, som är gemensamt med Farsta och Skarpnäcks stadsdelsnämnder, har tagit del av medborgarförslaget och anser att nya offentliga toaletter behöver utformas med god tillgänglighet. De bedömer att nya toaletter inte kommer kunna vara gratis och förespråkar därför att framtida betalssystem ska vara enkla att använda.

Förvaltningen anser att tillgång till offentliga toaletter är viktigt för att personer med olika funktionsnedsättningar ska kunna röra sig i staden och håller med funktionshinderrådets inspel om att de behöver vara utformade med god tillgänglighet.

Äldreperspektiv

Nämndens pensionärsråd har tagit del av medborgarförslaget och ställer sig bakom det.

Förvaltningen anser att äldre är en målgrupp vars rörelsefrihet gynnas av tillgång till offentliga toaletter. Äldre kan ha svårigheter att röra sig längre sträckor till fots, och det är därför viktigt med en jämn geografisk spridning av offentliga toaletter i staden.

Förvaltningen förslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på medborgarförslaget.

Anders Carstorp
Stadsdelsdirektör
Enskede-Årsta-Vantör
stadsdelsförvaltning

Carina Idenfors
Avdelningschef
Enskede-Årsta-Vantör
stadsdelsförvaltning

Bilaga

Medborgarförslag om fler offentliga toaletter

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Anders Carstorp, Stadsdelsdirektör	2024-09-03
Carina Idenfors, Avdelningschef	2024-09-02